

Prima instanță: Judecătoria Edineț
Judecător: M. Iftodi
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: T. Duca, E. Grumeza, S. Procopciuc

Dosarul nr. 2ra-265/17

ÎNCHEIERE

15 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea, Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursurilor declarate de către:

- Rață Andrei;
- Ministerul Justiției al RM,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rață Andrei împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Procuratura raionului Edineț, Inspectoratul de Poliție Edineț al IGP al MAI, privind repararea prejudiciului moral cauzat de organele de drept ale RM,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 04 octombrie 2016, prin care a fost menținută hotărârea Judecătoria Edineț din 28 iunie 2016,

c o n s t a t ă

La 05 aprilie 2016, Rață Andrei s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Procuratura raionului Edineț, Inspectoratul de Poliție Edineț al IGP al MAI, privind repararea prejudiciului moral cauzat de organele de drept ale RM.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în anul 2011 a fost învinuit de Procuratura raionului Edineț în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c), d) art. 238 alin. (1) și art. 361 alin. (2) lit. a), c), d) Cod Penal al RM - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, săvârșită prin înșelăciune și abuz de încredere, în mod repetat, de către două persoane, săvârșite prin confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false care acordă drepturi, acțiuni săvârșite referitor la un document de importanță deosebită, soldate cu daune în proporții mari a drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanelor fizice.

La 28 februarie 2012, de către Judecătoria Edineț a fost pronunțată sentința nr. 1-2/2012 prin care a fost încetat procesul penal în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c), d) și art. 238 alin. (1) CP al RM din motiv că fapta nu

întrunește elementele infracțiunii pentru care a fost pus sub învinuire, totodată a fost indentificat vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. a), c), d) din Cod penal.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 09 aprilie 2015, a fost achitat de sub învinuirea infracțiunilor săvârșite prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c), d); art. 361 alin. (2) lit. c), d) și art. 238 alin. (1) CP al RM din lipsa elementelor infracțiunii.

Ulterior, prin decizia Curții Supreme de Justiție din data de 03 noiembrie 2015 s-a respins ca inadmisibil recursul declarat de către procurorul în Procuratura Curții de Apel Bălți. Andrei Formusatii cu menținerea hotărîrii contestate.

Consideră reclamantul că în privința sa ilegal a fost pornită urmărirea penală pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c), d) art. 238 alin. (1) și art. 361 alin. (2) lit. a), c), d) Cod Penal al RM.

Ca urmare i-au fost lezate drepturile fundamentale, drepturi ce sînt reglementate și în art. 5/1, 6/1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.

Potrivit art. 6 din Legea nr. 1545 din 25.02.1998 cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești dreptul la repararea prejudiciului. în mărimea și modul stabilit de prezenta lege apare în cazul: a) devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare:

Indică că, în urma intentării acestui proces penal i-au fost cauzate suferințe psihice, suferințe care au modificat echilibrul de respectabilitate socială, stima, considerația și aprecierea celor din jur, pe care a construit-o de-a lungul timpului, astfel, timp de mai bine de patru ani a fost purtat pe drumuri pînă cînd a fost emisă în sfîrșit o soluție legală și echitabilă, fapte care în cele din urmă i-au provocat o frămîntare adîncă sufletească și o neîncredere în activitatea organelor de drept ale RM.

Astfel, menționează că prin atragerea la răspundere penală i s-a adus atingere dreptului prevăzut la art. 53 din Constituție, iar suferințele psihice provocate trebuie compensate prin acordarea unor despăgubiri.

Solicită reclamantul, încasarea de la bugetul de Stat al RM în folosul său a sumei de 100 000 lei echivalent bănesc pentru repararea prejudiciului moral ce i-a fost cauzat prin lezarea de către organele de drept ale RM, și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 500 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Edineț din 28 iunie 2016:

-S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Rață Andrei către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenineți accesorii Procuratura raionului Edineț, Instectoratul de Poliție Edineț al IGP al MAI cu privire la recuperarea prejudiciului moral cauzat de organele de drept RM și alte cheltuieli;

-S-a încasat de la Bugetul de stat al RM în beneficiul lui Rață Andrei Gheorghe, suma de 5 000 (cinci mii) lei ca echivalent bănesc pentru repararea prejudiciului moral, în restul sumei de 95 000 lei echivalentul bănesc pentru repararea prejudiciului moral - s-a respins ca neîntemeiată;

-S-a încasat de la Bugetul de stat al RM în beneficiul lui Rață Andrei Gheorghe, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 500 (cinci sute) lei.

La 30 iunie 2016, avocatul Odobescu Ghenadie reprezentantul apelantului

Rață Andrei a declarat apel împotriva hotărîrii respective, solicitînd casarea acesteia și emiterea unei noi prin care să fie admisă integral acțiunea.

La 25 iulie 2016, Ministerul Justiției al RM a contestat cu apel hotărîrea primei instanțe, completîndu-l la 28 iulie 2016, solicitînd casarea hotărîrii instanței de fond și pronunțarea unei hotărîri noi prin care acțiunea înaintată de Rață Andrei să fie respinsă integral, ca neîntemeiată.

Tot la 28 iulie 2016, cerere de apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Edineț din 28 iunie 2016 a depus și Procuratura raionului Edineț, solicitînd casarea hotărîrii, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie respinsă integral acțiunea, ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 04 octombrie 2016, s-au respins apelurile declarate de avocatul Odobescu Ghenadie reprezentantul apelantului Rață Andrei, Ministerul Justiției al RM și Procuratura raionului Edineț. S-a menținut hotărîrea Judecătoriei Edineț din 28 iunie 2016.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 05 decembrie 2016, Rață Andrei prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie (mandat nr. 0182607) a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Bălți din 04 octombrie 2016, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere integral a acțiunii înaintate.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că instanța a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept material ceea ce a condus la emiterea unei decizii neîntemeiate și ilegale, nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond.

La 13 decembrie 2016, Ministerul Justiției al RM a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 04 octombrie 2016 și a hotărîrii Judecătoriei Edineț, cu emiterea unei noi hotărîri de respingere integral a acțiunii.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că s-a interpretat în mod eronat legea și în acest sens s-au aplicat eronat normele de drept material, aprecierea probelor de către instanța de apel a fost arbitrară. A menționat recurentul asupra faptului că, pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de urmărire penală sunt necesare unele condiții speciale și anume existența faptei ilicite, or, nu orice acțiune a organelor de drept și judecătorești atrage răspunderea Statului.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Avînd în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 25.11.2016 (f.d. 157), cît și faptul recepționării acesteia de către Rață Andrei la 05.12.2016 (f.d. 162 aviz) și de către MJ al RM la 30.11.2016 (f.d. 158 aviz), recursurile se consideră declarate în termen.

Examinînd temeiurile recursurilor, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială

sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarat de Rață Andrei și Ministerul Justiției al RM nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurenții nu au invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești contestate, ci au formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel sau instanța de fond, respectiv nu constituie temei de casare a actelor judecătorești recurate.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC. Din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991), însă motivele recursurilor invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului Civil, Comercial și de

Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Rață Andrei și Ministerul Justiției al RM ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursurile declarate de Rață Andrei și Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță